

Raadsvergadering:	16 april 2026
Agendapunt:	
Commissie:	Ruimte
Portefeuillehouder:	Jan Hoekzema

Onderwerp: Actualisatie erfgoedbeleid

Voorgesteld besluit

1. Vaststellen van het Erfgoedbeleid 2026-2036. Erfgoed is overal en voor iedereen.
2. Intrekken van het Erfgoedbeleid 2016-2026.

Samenvatting

Het Erfgoedbeleid 2016-2026 loopt dit jaar af. Een actualisatie is nodig om aan te sluiten bij huidige wet- en regelgeving, bij actuele opgaven en bij de praktijk van regelgeving en wensen uit de maatschappij. Het beleid blijft op hoofdlijnen gelijk, het gaat om een bijstelling op accenten die zijn afgestemd met gemeentelijke beleidsvelden en erfgoedorganisaties. Voor inwoners en ondernemers was een enquête opengesteld. Op deze manier is het beleid integraal, zijn de erfgoedbelangen breed gedragen en is de mening uit de maatschappij meegenomen. Het beleid is opgesteld voor de komende 10 jaar.

Dit voorstel staat in relatie tot n.v.t.

Argumenten

1. Het bestaande erfgoedbeleid loopt af

Een actualisatie van het bestaande beleid volstaat om er de komende 10 jaar mee voort te kunnen. Op deze manier blijft het hoofddoel gelijk, namelijk het behouden en versterken van ons erfgoed, terwijl de manier waarop we dat doen aansluit op huidige wet- en regelgeving en bij de actuele opgaven in ons land en binnen de gemeente. Het gaat vooral om opgaven op het gebied van verduurzaming, toekomstbestendigheid van erfgoed, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Daarnaast is aangesloten bij de praktijk van regelgeving en wensen uit de maatschappij.

Op basis van een participatieplan zijn inzichten opgehaald vanuit relevante invalshoeken. Op deze manier is het beleid integraal, zijn de erfgoedbelangen breed gedragen en is ook de mening uit de maatschappij meegenomen. Het participatieplan, de verslagen en een evaluatie van het proces zijn als bijlage opgenomen in het beleidsdocument.

2. Het erfgoedbeleid is integraal

Voor afstemming met de beleidsvelden binnen de gemeentelijke organisatie is een concept op hoofdlijnen voorgelegd (bijlage 2 bij dit raadsvoorstel). Daarin zijn de verschillen zichtbaar tussen bestaand en voorgesteld beleid. Op deze manier is afgestemd met de volgende beleidsvelden:

Bodem en Ondergrond, Cultuur, Duurzaamheid, Economische zaken, Ruimtelijke Ontwikkeling, Ruimtelijke Plannen, Ruimtelijke vormgeving, Toerisme, Vastgoed en Wonen. Op deze manier is de inhoud afgestemd met en verbonden aan andere gemeentelijke doelen. De opmerkingen en aanvullingen zijn rechtstreeks verwerkt in beleidsdocument.

3. Inbreng van erfgoedorganisaties is meegenomen

Voor een breed gedragen borging van de erfgoedbelangen is ook aan erfgoedorganisaties het concept op hoofdlijnen voorgelegd (bijlage 2 bij dit raadsvoorstel). Omdat het gaat om een bijstelling van het bestaande beleid zijn alleen de hoofdspelers benaderd: Boerderijstichting Noord-Holland, Cuypergenootschap, Heemschut, Historische Vereniging Alkmaar, Historische Vereniging Koedijk, Historische Vereniging Oudorp, Molenstichting Alkmaar, Oudheidkundige Vereniging Het Schermereiland en de Schermer Molens Stichting. Andere organisaties konden bijdragen via een inwonersenquête (zie onder punt 4).

De aangedragen punten zijn herkenbaar gemaakt in een overzicht van actiepunten (bijlage 1 bij het erfgoedbeleid). De opmerkingen laten een grote betrokkenheid zien en een breed draagvlak voor de uitgangspunten voor het toekomstige erfgoedbeleid.

4. Mening van inwoners en ondernemers tellen ook mee

Om het beleid ook af te stemmen op de mening van inwoners en ondernemers zijn online enquêtes opengesteld. Op deze manier konden zij laten weten welke rol erfgoed speelt in hun leven of hun bedrijf. Maar liefst 720 inwoners vulden de vragen in, een hoog aantal voor een gemeentelijke peiling. Ondernemers werd gevraagd welke invloed het historisch karakter van de gemeente heeft op hun onderneming. Vanuit de ondernemers zijn 37 reacties ontvangen. De uitkomsten bevestigen dat de gemeente en erfgoedpartners goed op weg zijn. Daarnaast helpt het de gemeente en erfgoedorganisaties om keuzes te maken over het bewaren, delen en doorgeven van ons erfgoed. Verslagen van de uitkomsten zijn opgenomen in de bijlagen van het beleidsdocument.

Kanttekeningen en alternatieven

1. Niet actualiseren betekent geen aansluiting bij de actualiteit van wet- en regelgeving en bij actuele opgaven voor bijvoorbeeld klimaatbestendigheid. Ook kan er niet worden aangesloten op de huidige praktijk van regelgeving, bij de inzichten van erfgoedorganisaties en de meningen vanuit de maatschappij.

Financiële aspecten

Dit besluit leidt niet tot een begrotingswijziging / budgetwijziging.

De uitvoering van het erfgoedbeleid vindt plaats binnen het bestaande gemeentelijke budget. De structurele taken zoals beleidsontwikkeling en -actualisatie, vergunningstoetsing en advisering, toezicht, kennisopbouw en publiekscommunicatie, aanvullend onderzoek en depot- en collectiebeheer worden hieruit bekostigd en kunnen zonder extra middelen worden voortgezet.

Vervolg en communicatie

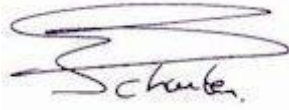
Het beleidsdocument wordt gepubliceerd en er wordt aandacht aan gegeven in de media.

Bijlagen

1. Erfgoedbeleid 2026-2036. Erfgoed is overal en voor iedereen.
2. Participatieversie erfgoedbeleid (was-wordt)

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

Handwritten signature of A.M.C.G. Schouten in black ink, featuring a large, stylized initial 'S'.

dhr. R.M. Reus MPM, gemeentesecretaris

Handwritten signature of R.M. Reus in black ink, featuring a large, stylized initial 'R'.

Collegevergadering: 10 maart 2026

RAADSBESLUIT

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 10 maart 2026

Het advies van de commissie Ruimte 7 april 2026

Besluit

1. Vaststellen van het Erfgoedbeleid 2026-2036. Erfgoed is overal en voor iedereen.
2. Intrekken van het Erfgoedbeleid 2016-2026.

De raad van Alkmaar, 16 april 2026

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

mw. mr. V.H. Hornstra, griffier